

syn skal der føres, og at det indtil videre skal føres paa den Maade, som Loven om Kommissariatene bestemmer. Spørgsmaalet er altsaa ikke, om det skal føres, men hvem der skal betale det. Der mener det ærede Medlem, at det en given Ting, at det bør Staten. Jeg mener ikke, at det er givet. Det er saa nemt at kaste den Slags Ting over paa Statskassen, men enten nu Statskassen er fattig eller ikke fattig, mener jeg, at der skal en reel Begrundelse til for at lægge en Udgift, som foranlediges af private, over paa Statskassen, og denne reelle Begrundelse finder jeg ikke er til Stede her. Det er jo ikke den almindelige Regel her i Landet, at Staten betaler for det Tilsyn, som private Foranstaltninger gøre nødvendigt fra det offentlige Side, tværtimod — jeg nævnede det den Gang, og jeg gentager det —, det er ellers Regelen, at det maa de private selv betale, ogsaa hvor det er et Tilsyn, som Staten kræver. Det gælder Telefonselskaber, Sporvejselskaber osv. Altsaa, fra den almindelige Regel kan man ikke hente noget Argument for, at de Bevilingshavere, som anlægge private Baner, skulle være fri. Kan man da hente det fra det Synspunkt, det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) lagde til Grund, at de alle ere Fødebaner for Statsbanerne? Det mener jeg ikke, man kan; thi hvis det var tilstrækkeligt til at begrunde, at Staten skulde betale, hvad det kostede, maatte jo Begrebet Privatbane bortfalde, saa maatte Staten i Virkeligheden betale dem alle. . . (*Afbrydelse*). Jo, hvis man vilde lægge det til Grund og tro, at det er nok som Begrundelse for det Forslag, her stilles, maatte det føre til, at Staten betalte alt, hvad det kostede. Det erkender man nu en Gang ikke fra Statens Side og har hidtil ikke gjort det her i Landet. I den Grad anser man det ikke for en Fordel at have disse Baner som Fødebaner. Tværtimod — lad være, at de alle i større eller mindre Grad ere det — har Staten hidtil stillet sig forskelligt overfor de forskellige Privatbaner. Nogle af dem har man intet Tilskud ydet, f. Eks. Slangerupbanen og Amagerbanen; andre, f. Eks. Odense—Nørrebroby—Faaborg Banen, har man ydet halv Ekspropriation. De fleste har man i Henhold til Loven af 1894 ydet Halvdelen af Anlægsomkostningerne. Desuden er der en enkelt Bane, Thisted—Fjerritslevbanen, som man har ydet $\frac{3}{4}$ til. Her er altsaa en Maalestok for, hvortil Staten vurderer disse Baners Betydning for det offentlige, og den Gavn,

de tilføre Statsbanerne, og denne Maalestok, mener jeg ogsaa, bør lægges til Grund ved Afgørelsen af, hvilken Part Staten skal tage i disse Kommissariatsudgifter. Bidrager Staten det halve til Banens Anlæg, som den gør overfor alle de Privatbaner, som ere anlagte i Henhold til Loven af 1894, bidrager den ogsaa selv det halve af, hvad Kommissarius koster, og det er da rimeligt, thi saa stemmer det med den Vurdering, Staten har anlagt overfor den vedkommende Bane. Men at man paa Forhaand, som det nu kræves af de to ærede Medlemmer, skulde sige, at denne Udgift, som kun er et Led af det hele, paatage vi os at betale af Statskassen for alle Baner, enten man nu anser dem som Thisted-Fjerritslevbanen for at være af ganske særlig Betydning for Staten, eller man, som f. Eks. med Hensyn til Slangerup- og Amagerbanen, slet ikke anser dem for at have nogen Betydning for Staten, idet den ikke har givet noget Bidrag dertil — det finder jeg ikke, der er nogen som helst ræsonabel Grund til. Jeg indser ikke, hvorfor Staten paa Forhaand skulde betale hele denne Udgift af sin egen Lomme, medens Resten saa deles efter det Forhold, som den ellers finder rimeligt for disse Baners Vedkommende. — Dette er, hvad der vedkommer dette Spørgsmaal; men det ærede Medlem for Assens indblandede andre Ting, som ikke vedrøre dette, idet han talte om, hvad Odense—Nørrebroby—Faaborgbanen har maattet betale til Statsbaneanlægene for — ja, det er netop deri, jeg synes, at det ærede Medlem var noget uklart. For hvad? Han nævnede nemlig 1 pCt. af Anlægssummen. Den skulde den betale til Statsbaneanlægene, men det er jo slet ikke for Kontrollen, de føre, men for efter privat Kontrakt med Bevilingshavere at bistaa dem ved Anlægget af Banen. Det er ikke som Statsbaneanlæg, det er *til Trods for*, at de ere en Statsinstitution, at de — hvad de jo hidtil have haft Lov til — yde de private denne Hjælp; hvad de private saa aftale med dem at betale derfor, det vedkommer i og for sig ikke Staten, end mindre den Sag, vi her tale om. Nej det, der vedkommer det offentlige, er det Tilsyn, den Kontrol, som Statsbaneanlægene paa det offentlige Vegne føre med, at Baneanlægene gennemføres ordentlig, og det betales ikke med den ene Procent, men med akkurat det samme Beløb, som Kommissarius faar, nemlig 100 Kr. maanedlig, saa længe Anlægget staar paa. Og det er mærkeligt, at det ærede Medlem ikke, da han stillede eller fik det